

גם בחזית האנארכיזם החדש: לא אמצעי־מנוע פיסיים יכריעו את הקו, אלא הפתעויות ה־ ציונות.

רוח הקודש ודרך האלים

השלושה שרצחו בלוד לא היו רק חסידי־הפידאיון ואנשי השמאל הקיצוני. הם היו גם יפאנים — ואינו סבור שזה מיקרה. אינו מתיימר לדבר כמו מומחה על הרוח היפאנית ותרבותה. רק זה ברור לגמרי: היא שונה לחלוטין מהתרבות המערב. היהודית־נוצרית־מוסלמית. כל־כך שונה, עד שקשה לנו אף לתפוס אותה. רק דבר אחד ברור, והוא מפרך כמה מן השטויות שנופצו השבוע בארץ: היפאנים אינם יודעים מה זאת אנטי־שמיות. הרעל המיוחד הקיים בנפש המערבית, פרי תיאורי הוועה של הברית החדשה, אינו קיים ביפאן — פשוט מפני שהרוב העצום של מיליוני יפאן לא חונך מעולם על ברכי התנ"ך וסיפור ישוע. **כנסת היפאנית יש מעמקים שאיננו מוסוגלים לצלול לתוכה. מתוך כנסת היפאנית, שהרהימה לפני דור את העולם כולו: „הרוח הקדש” קאמיקאזה.**

בכל המלחמות בהיסטוריה היו מעשי־התאבדות. תמיד יש גיבור בודד, המשליך את נפשו מנגד, כדי להציל את החבורה. תופעות אלה ידועות אפילו בעולם החיות. אולם מעולם לא ראה העולם המודרני תופעה כמו הקאמיקאזה — תופעה שנמשכה כמעט שנה שלמה, כשמאות צעירים יוצאים למשימות־התאבדות, שכל אחת מהן הסתיימה במות בטוח.

טייסי הקאמיקאזה היו פצצות־חיות. הם הטילו את עצמם באופן מתוכנן על סיפון האוייב, כדי להשמיד את הצי שסגר על יפאן. מאוקטובר 1944 עד יוני 1945, הם הטביעו 34 אוניות וגרמו נזק ל־2824 אחרות — בסך־הכל 223 פינוקים, שבכל אחד מהם התאבד לפחות קצין יפאני אחד. כל אחד מהקצינים האלה תיכנן את מותו במשך שבועות וחודשים.

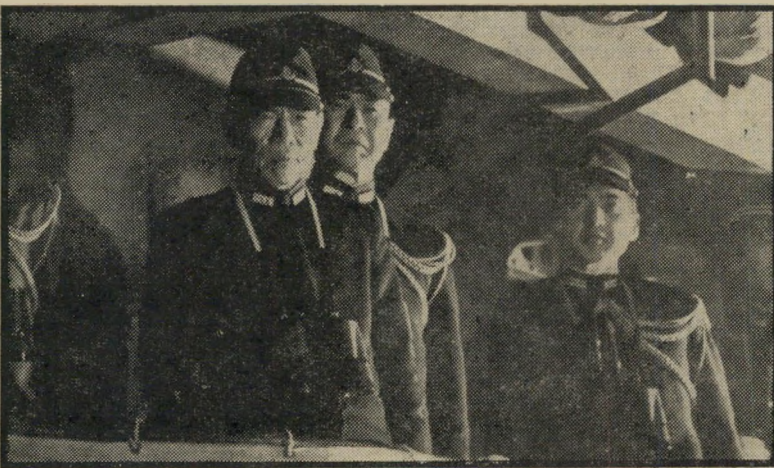
תופעה כזאת לא היתה אפשרית באומה אירופית. גם במשימה הקשה ביותר, דרוש ללוחם שלנו שמץ של תיקוה להצלה. אבל היפאני, כך נדמה, נמשך דווקא אל חוסר־התיקוה המוחלט. אין הוא מאמין כי המוות הוא טוב. **המוות אינו אלא שלב רצוי, יעד של כיסופים.**

זאת לא היתה רק תורת הסאמוראים, הלוחמים האגדתיים. בימים עברו חדרה תורה זו, תורת שינו (”דרך האלים”) וקודו (”הדרך הממלכתית”), לכל שדרות החברה היפאנית. גדול וקטן היו מוכנים להגשים את סיסמתו של יוסף טרומפלדור — אדם שאיבד את זרועו ב־1905 במלחמה נגד היפאנים בפורט־ארטור. ”טוב למות בעד ארצנו” — זוהי סיסמה יפאנית מובהקת. טוב למות — לא כהכרח שאין מנוס ממנו בשעת סכנה עילאית, אלא כדבר יפה, שיש לשאוף אליו.

פרחי הדובדבנים נופלים

הזרות הקאמיקאזה מלאים פסוקים יפהים, שנכתבו בידי ההולכים למות. רשם קצין צעיר ביומו, ערב מותו: „הנה ניפול / כמו פרחי דובדבנים / באביב / נקיים וזוהרים.”

הוסיף קצין צעיר במיכתב לאביו, שנכתב עם צאתו למשימת־המוות: „מבלי לחשוב על מוות ותהילה, יגן טאמוראי על מולדתו.” כתב שני, במכתב אחרון להוריו: „בהמ”

ריאנו אל השחקים, יעדנו לשמש מגן להוד־מלכותו הקיסר. פרחי הדובדבנים נוצצים כשהם נפתחים ונופלים.” ואחר: „אני חושב על האביב ביפאן, בעודי ממריא כדי להטיל את עצמי על האוייב.” נשמר לנו תיאור מינוי של קצין, שנבחר להנהיג את התקפת־המחץ הראשונה: „דמותו התמירה של הסגן סקי הופיעה בבלת... הוא פנה אל הקברניט טאמאי: „האם קראת לי, המפקד?”

נרמז לו לשבת. הקברניט טפח לו על השכם, ואמר: האדמיראל ביקר כאן בכבודו ובעצמו. הוא הביא לנו תוכנית בעלת חשיבות עליונה ליפאן. התוכנית היא להנחית את מטוסי־הקרב שלנו, כשהם טעונים בפצצות של 250 ק"ג, לתוך סיפוני־ההמראה של נוש־אות־המטוסים של האוייב. חשבנו עליך כעל מפקד יחיד־תקיפה. מה הרגשתך?” הדמעות נעמדו בעיני הקברניט. כשטייס את דבריו, לרגע קט לא היתה תשובה. הסגן ישב כשעיניו עצומות, שפתיו הדוקות, מרפקיו על השולחן וידיו על ראשו. שנייה אחת, שנייה, שלישייה, רביעית, חמישית... לבסוף נע. הוא העביר את אצבעותיו בשערותיו, בתנועה איטית. הוא הריס את ראשו בדממה, ואמר: „אתה מוכרח לתת לי לבצע זאת.” לא היה שום רעש בקולו. „תודה,” אמר הקברניט בפשטות.

לגיון הזרים של הפידאיון

אם נערכה סניגה כזאת, לא מכבר, אישם בכירות? **אין ספק: היה להתקפה כנמוכה־העופה לוד אופי מובהק של פא־מוראים, של קאמיקאזה. השלושה לא היו רק פידאיון זרים, וגם לא רק אנשי הצבא האדום. הם היו קודם כל יפאנים.** ספק אם ידעו מה קורה בדיוק במרחב שלנו, ומהו טיבו של הסיכסוך הישראלי־ערבי. אבל הם ידעו שטוב למות למען מטרה כלשהי, כי המוות אינו סוף־פסוק, אלא התחלה והמשך. דבר מתוק, המעורר געגועים סתומים בלב. יתכן שנעמוד מחר מול לגיון־זרים שלם — תורכים אכזריים, אי־טלקים משוהבכים, אירוס קנאיים, רוביאמריקאים חרו־יאמונה. אך איש מהם לא היה כמו המתאבדים היפאנים — הקאמיקאזה האדום־מים של הפידאיון.

גרמני גרוש יותר, איש השמאל הישן שישב כמחנה־ריכוז נאצי, היה עד לחלק מן העימות. לאחר־מכן אמר לי: „איני יודע מה קורה. פעם היה המיון רגשני ואיראציונלי, והשמאל היה הגיוני וראציונלי. עכשיו יש חלק מן השמאל החדש שהוא איראציונלי לגמרי, הצועק במקלה, המפוצץ אסיפות, המתנהג כמו הנאצים בשעתו. האם זה בכלל שמאל?”

אין לזהות פלגים קיצוניים אלה עם „השמאל החדש”. השמאל החדש הוא תנועה עולמית גדולה של מיטב הנוער, הלוחם למען השלום והצדק והמחפש דרכים לעולם טוב יותר. חלק ניכר מביקורתו על איכות היינו היא נכונה ומעמיקה. חולשתו הגדולה היא בכך שלא גיבש השקפת־עולם חדשה, מודרנית, מעשית והגיונית. אפילו צעיר מוכשר כמו דניאל כהן־בנדיט, „דני האדום”, שאת דבריו שמענו בירושלים, הצטיין יותר בקריאות־תגר על הישן מאשר בסלילת דרך חדשה.

חולשה זו נזלה עליידי האנארכיסטים החדשים, אנשי הפלגים האולטרה־קיצוניים, שאימצו לעצמם את הסמלים המארכסיסטיים, אך הפכו אותם לסמלים חתיים. הם החליפו את ההיגיון הצלול של הרברט מארקוזה בכליל רומנטי־דתי. אחרי שמעמד הפועלים היפנה להם עורף, כפי שאיכרי בודיכיה היפנו עורף לצ'יה גבארה, הם פנו לדרך הקלה, הפצצה. יש הבדל בין פלג לפלג, ואין לדון אותם יחד, ללא בחינה המצב בכל ארץ. בוודאי יש הבדל בין הטופאמארוס באורוגוואי, חוטפי אנשי־העסקים, ובין האנארכיסטים באיטליה, מפציצי הבנקים והמישרדים. הצבא האדום היפאני אינו זהה עם לור־חמיה־גרילה של ונצואלה, וקבוצת באדר־מיינהוף, שכמה מראשיה נתפסו השבוע בגר־מניה, שונה מן המחתרת התורכית.

אנשי הפצצה האדומה

האנארכיזם של סוף המאה ה־19 וראשית המאה הנוכחית עלה כגל גואה ושקע. מה גרם לשקיעתו?

האנארכיסטים המפוצצים קוממו נגד עצמם, בהדרגה, את מיטב האנושות. בראשית היתה אהדה רבה למעשיהם, מפני שנראו כגילויי ההתקוממות של הנדכאים והחלכאים, המנוצלים וחסרי־האונים. אך ככל שרבו מעשי־האכזריות, הם עוררו ריאקציה כללית. בניגוד ללוחם־הגרילה המוצלח, השוחת כמו דג באוכלוסיה, הם בודדו את עצמם מן האוכלוסיה, נחנקו מחוסר אוויר.

כצד גורם שלילי זה, היה גורם חיובי. פועלי אירופה התארגנו באגודות מיקצועיות לוחמות ואדירות־עוצמה. הפעולה הפוליטית הניבה פירות: יום־עבודה בן שמונה שעות, ייצוג בפרלמנטים. ברוסיה הם חוללו מהפכה גדולה. בהשוואה להישגים אלה, נידלדלו האנארכיסטים ונעלמו.

ייתכן שגם זה וגם זה יקרה הפעם. מעשיה־האדום מות חסרי־התכלית של קבוצות־השודדים מוכרחים להקים נגדם את כל האוכלוסיה, וגם את אנשי הקורבן מה ושוחרי הצדק. ואילו השמאל החדש הלגיטימי, השפוי כדעתו, יתגבש — כך אני מקווה — בתנועה פוליטית רצינית, להשגת יעדים מציאותיים.

”החיים מישקלם כנוצה לעומת מישקל החובה”

(סיסמת הקאמיקזה)

שאלה אחרת היא מה יכולה ומה צריכה ישראל לעשות. האם עליה השלים עם מצב שבו כל השמאל החדש העולמי יפנה נגד ישראל בתור שכזו? **המצב זה צפונה סכנה רבה לישראל. אם כל אנשי השמאל החדש הקיצוני בעולם יראו בישראל אי־יכת־בנפש וויצאו למיזמת־קורש נגדה — תהיה לכך השלכה ביטחונית חמורה ביותר. כל שמאלני מיליטנטי בעולם יהיה, אם, כחוקת פיראי פוטנציאלי — יעי כושר חדש לגמרי.**

לפעמים נדמה כאילו ממשלת ישראל שואפת בכל ליבה ליצור מצב כזה: אשר בנדנתן מכריו מילחמה על כל השמאל החדש הגרמני. אדמיראל פאשיסטי איטלקי מכריו ש־50 מראשי ישראל הם ידידיו האישיים, ותומכים במפלגה הפאשיסטית האיטלקית. סטודנטים ישראלים מפרסמים מודעה בעיתוני־אמריקה, במרכים בה את הנשיא ניקסון על הפצצת־האימה הנוראות בצפון וייטנאם. המימסד הציוני עורך מסיבה לכבוד רונאלד ריגן, המושל האולטרה־ימני של קאליפורניה. נעשו אלפי מעשים כאלה, גדולים וקטנים, שנועדו להוכיח לכל כי ישראל היא אכן מיבצר האימפריאליזם, ידידת כל אנשי הימין הריאקציוני והנאו־פאשיסטי. חיל־החלוץ של המאבק העולמי נגד כוחות־הקירמה, ג'רז' חבש עצמו לא יכול היה לנחל תעמוזה טובה יותר.

לעומת זאת, כל הישראלים המסוגלים לדבר אל אנשי השמאל החדש בעולם, להת־מודד בקמפוסים עם הפידאיון ואנשי הפלגים הקיצוניים — מוחרמים עליידי המנגנון הישראלי, כאשר באים לחולל אנשי השמאל החדש הפטריוטי הישראלי, אנשי מחנה־השלום והכוח החדש, מקדימים אותם צווי חרם ונידוי מטעם המימסד הציוני. גם זה תואם את האינטרסים של ג'רז' חבש.

(ואם מותר לי להוסיף נימה אישית: אין זה מיקרה שהפידאיון, העטים בשימחה על כל מילה של מנתח בגין ועזר וייצמן, מצאו לנכון לפרסם כמה ספרים וחוברות נגד רעיונות העולם הזה ונגדי אישית. רעיונותינו מתקבלים על דעת השמאל החדש האחר ראי בעולם. מפני שהם תואמים את דרישתנו הצדק ומספקים פתרון סביר לבעיית הפלס־טינים, תוך הבטחת קיום ישראל. על כן הם מפריעים לפידאיון לרכוש לרעיונותיהם הקי־צוניים את הסטודנטים הפעילים, אך עשרות מהרצאותי באוניברסיטת של אירופה ואמריקה בוטלו כתוצאה מלחצם החשאי של שגרירויות ישראל והמוסדות הציוניים.)